

Op weg naar energieprojecten in het landschap en RES 1.0

COMMUNICATIE- EN PARTICIPATIEPLAN

januari-juni 2021

Januari 2021

GEMEENTE NOORDENVELD

Onze ambitie

Duurzaam is één van de vijf kernwaarden van de gemeente Noordenveld. De gemeente wil klimaatneutraal zijn in 2040. Dat zijn we nu nog niet. Daar moeten we nog veel voor doen. Eén van die dingen is energie besparen en duurzaam opwekken. Op dit moment bestaat 10% van de stroom in Noordenveld uit hernieuwbare energie. Hernieuwbare energie is schone, duurzame en onuitputtelijke energie die niet schadelijk is voor onze wereld. In Noordenveld is dat op dit moment vooral energie uit zonnepanelen op daken.
We hebben dus nog een grote slag te slaan. Als we alleen kijken naar de hoeveelheid elektriciteit die we nu verbruiken, dan is daarvoor elektriciteit uit 125 hectare aan zonneparken of zo'n 8 grote windmolens nodig. Deze getallen zijn nog zonder de verwarming van onze huizen. Die verwarming gebeurt voor het grootste deel met aardgas. Als we daarvoor ook elektriciteit willen gebruiken, dan hebben we 6x zoveel elektriciteit nodig. De warmtevisie die nu in de maak is, moet daar meer duidelijkheid over geven.

Opwekking duurzame energie

We weten dus nog niet wat in 2040 ons elektriciteitsverbruik zal zijn. Daarom nemen we de huidige verbruikscijfers als uitgangspunt. We verwachten dat we in 2040 tenminste 0,11 TWh aan duurzame elektriciteit moeten laten opwekken in onze gemeente. Daarbij maken we geen keuze of volgorde voor een bepaalde techniek: zon op dak, zon op land of wind.
Grootschalige zon op dak heeft onze voorkeur. Maar alleen daarmee redden we het niet. Bovendien is de praktijk weerbarstig. We moeten op zoek naar manieren om energie op te wekken in het landschap. Om te borgen dat dat op een goede en verstandige manier te doen, heeft de raad het beleidskader 'Energieprojecten in het landschap' vastgesteld.

Onze ambitie en RES Drenthe

Het vertrekpunt voor de Noordenveldse bijdrage aan de Drentse RES zijn onze eigen energie- en klimaatambities. Dat betekent dat met alles wat we doen rond onze duurzaamheidsambities, we inhoud en input geven aan de RES.

Participatie en communicatie

Participatie is essentieel voor draagvlak onder gemeentelijk beleid en projecten. Ook binnen de energietransitie:

- We vragen mensen te gaan investeren in hun huis.
- We vragen ondernemers te gaan investeren in hun bedrijf/ op hun dak.
- We vragen het opwekken van energie in de omgeving te accepteren.

Dat doen via verschillende sporen. De ene keer via een op zichzelf staand project of beleidsdocument, dan weer in samenhang met elkaar. De boodschap die daar elke keer onder ligt is: we werken aan een duurzaam Noordenveld.
Dit communicatie- en participatieplan richt zich op een deel van het grotere geheel. Dit plan gaat over opwekking van energie en dan met name energieprojecten in het landschap We communiceren over energiebesparing via acties die we samen met het Drents Energieloket opzetten en in onze Energieke buurten-aanpak
We zijn aan het bouwen aan een programma duurzaamheid. Communicatie en participatie is daarin een belangrijke pijler. Als uitwerking van deze pijler gaan we een breed communicatie- en participatieplan opstellen.

In de RES-regio Drenthe is de lijn dat gemeenten primair verantwoordelijk zijn voor de participatie en communicatie met hun eigen inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. Dat sluit aan bij hoe wij al werken: we voeren gesprekken met onze inwoners over de energietransitie. Over energiebesparing (denk aan de bespaarmarkten), over het opwekken van elektriciteit (o.a. rond beleidskader Energieprojecten in het landschap) en over alternatieven voor aardgas (zie straks, als de situatie het weer toestaat, in het traject rond de warmtevisie). Het betrekken van onze inwoners vinden we belangrijk. Want de verduurzaming van Noordenveld gaat ook over hun woningen, wijken, buurten en woonomgeving. Andersom maken we, waar mogelijk, gebruik van documentatie, handreikingen en acties die vanuit het Werkbureau RES komen.

Wat is er al gedaan en gecommuniceerd?

- *De raad heeft het beleidskader 'Energieprojecten in het landschap' vastgesteld.*

September jl. heeft de raad het beleidskader grootschalige energieprojecten vastgesteld. In de aanloop naar dit moment heeft op verschillende manier communicatie en participatie plaatsgevonden. De basis voor het beleidskader is gelegd in vijf avonden met een werkgroep van inwoners ('energieke meedenkers') en een goedbezochte avond in Onder de Linden met 100 bezoekers. Daarna heeft ook rond de inspraak communicatie (onder andere via een inloopavond) plaatsgevonden.

- *Informatieavonden over de warmtetransitie*

We hebben in september en oktober jl. drie avonden gehouden waarin informatie is gegeven over de uitgangspunten van de warmtevisie Noordenveld. Deze warmtevisie bevat een tijdpad naar een aardgasvrij Noordenveld en de alternatieven voor aardgas die hiervoor in beeld zijn. Door de corona-maatregelen was het zoeken naar een goede vorm. Uiteindelijk hebben we meer dan 100 inwoners op deze bijeenkomsten mogen verwelkomen. In het voorjaar van 2021 volgt nog een inspraakperiode rond de warmtevisie.

- *De provincie Drenthe heeft een onderzoek uitgezet onder 1.600 Drenten (waaronder 7% uit Noordenveld, over "Draagvlak en participatie in de energietransitie".*

Uit het onderzoek blijkt dat een ruime meerderheid van de ondervraagde inwoners van Drenthe zich zorgen maakt over klimaatverandering en bereid is actie te ondernemen om energie te besparen. De belangrijkste redenen hiervoor zijn om klimaatverandering tegen te gaan en om de eigen energierekening te verlagen. Ook wordt door de ondervraagde inwoners veel belang gehecht aan de sociale energietransitie, waarbij de lusten en de lasten eerlijk worden verdeeld tussen de lagere en hogere inkomens. De meeste ondervraagde inwoners verwachten van de provinciale politiek dat zij transparante, eerlijke en feitelijke informatie geeft over klimaatverandering en de energietransitie. Ook vinden zij het belangrijk dat de politiek inwoners betrekt bij vraagstukken voordat besluitvorming heeft plaatsgevonden.

- *Vragenlijsten vanuit Werkbureau RES voor 'Het Drentse Energieverhaal'*

Door de werkgroep Communicatie & Participatie van het Werkbureau RES is naar 24.000 inwoners van Drenthe een uitnodiging gestuurd om hun individuele verhaal over de energietransitie te delen. Dit is gebeurt met een loting, waarbij ervoor is gezorgd dat een goede afspiegeling van de bevolking is benaderd. De verhalen die binnenkomen, komen in een interactieve website, weergegeven op een kaart. Op basis van de verhalen worden

thema's en patronen uitgelicht en gebundeld in quotes, voorbeelden en grafisch ondersteund. Op de Drentse Energie Driedaagse begin februari wordt het Drentse Energieverhaal gepresenteerd.

Looptijd

Dit communicatie- en participatieplan heeft een horizon van zomer 2021. Een reden hiervoor is dat het komende halfjaar veel acties op de rol staan. De warmtevisie gaat naar besluitvorming, de eerste participatietrajecten rond zonneparken gaan lopen en de Drentse RES 1.0 moet voor de zomer worden aangeleverd bij NP RES.

Planning januari-juni 2021

Hieronder staan de acties die gepland staan in het eerste half jaar van 2021. Deze acties vormen slechts een klein onderdeel van het geheel van de energietransitie. Deze acties gaan over energieopwekking en warmtetransitie en nog niet over bijvoorbeeld energiebesparing. Alle communicatie-uitingen van ons of het Drents Energieloket over isoleren en RRE-acties als CV waterzijdig inregelen, collectieve inkoopacties, bespaarvouchers enzovoorts staan hier niet in. Dat geldt ook voor communicatie via het project Energieke wijken.
Kortom, communicatie over de energietransitie is breed. Het wordt één van de pijlers van het programma duurzaamheid dat in wording is.

Wat?	Wie?	Waar?	Door wie?	Wanneer?
Inwonersonderzoek (vanuit Drentse RES), 100 deelnemers per gemeente; inwoners delen visie op, zorgen over en verwachtingen van de energietransitie met elkaar in de vorm van verhalen	Brede doelgroep, representatief voor bevolkingsopbouw	Regionaal	Werkbureau RES	November-december 2020
Participatie rond zonneparken; locatie-specifiek. Het stappenplan uit het beleidskader Energieprojecten is uitgangspunt	Belangenverenigingen bij start van het participatietraject bij een energieproject	Lokaal	Gemeente	Vanaf januari
Participatie rond zonneparken; locatie-specifiek. Het stappenplan uit het beleidskader Energieprojecten is uitgangspunt	Omwonenden van een beoogde locatie voor energieopwekking in het landschap	Lokaal	Initiatiefnemers (w.o. Energiecoöperatie Noordseveld), belangenverenigingen	Vanaf januari
Beleidsmatige afstemming zonneparken	Natuurbeheerders, LTO, provincie	Lokaal	Gemeente, initiatiefnemers zonneparken	Vanaf januari
Zon op bedrijfsdaken; onderdeel van pilot Energieneutrale bedrijventerreinen	Bedrijven, OCN, energiecoöperatie Noordseveld	Lokaal	Gemeente, provincie, OCN, Energiecoöperatie Noordseveld	Vanaf Q1

Zon op agrarische daken; pilot met LTO Noord, provincie en gemeenten Noordenveld, Aa en Hunze en Tynaarlo	Agrariërs	Lokaal	Gemeenten, provincie, LTO Noord	Vanaf Q1
Drentse Energie Driedaagse (vanuit RES)	Inwoners, alle leeftijden	Regionaal	Werkbureau RES	4, 5 en 6 februari
Warmtevisie Noordenveld, inspraakperiode	Inwoners, bedrijven	Lokaal	Gemeente	Maart-april
Social Labs (vanuit RES)	18-35 jarigen	Regionaal	JongRES	Januari-maart

GEMEENTE NOORDENVELD